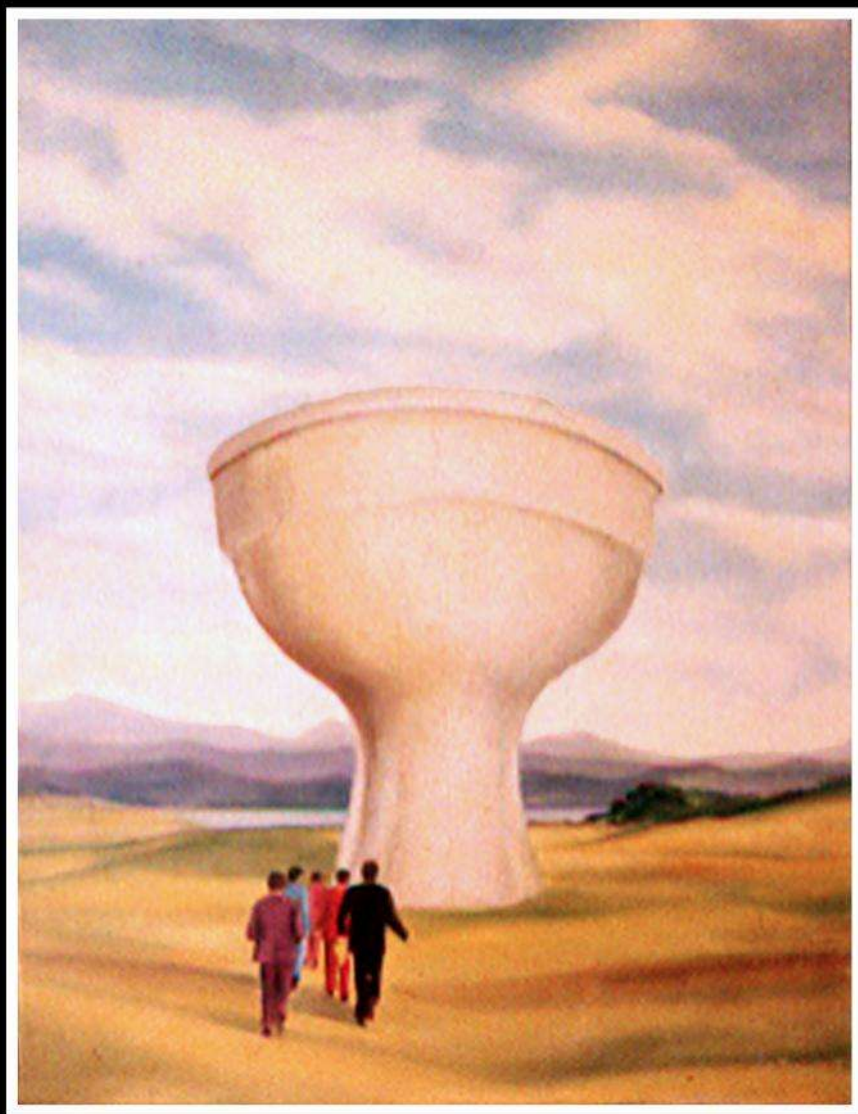

ΜΑΚΗΣ ΠΑΣΣΙΣΗΣ

ΟΙΚΕΙΑ ΚΑΚΑ®

ΕΜΜΕΤΡΟ ΚΑΤΑΠΟΤΙΟ ΓΙΑ ΕΘΝΑΛΓΙΣ

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΦΑΝΟΣ

“στέργει γαρ ουδείς άγγελον κακών επών”
(και μάλιστα οικείων)
Σοφ. Αντ. 277

Επιμέλεια εξωφύλλου και έκδοσης
Γιώργος Πασσίσης

Πίνακας εξωφύλλου
«Μνημείο», Ηλίας Πασσίσης, 1970
λάδι σε μουσαμά, 50 X 70 εκ.
Μουσείο Βορρέ

Copyright
Μάκης Πασσίσης
Τοσίτσα 6, 10682 Αθήνα
Τηλ. 2103810254

ΜΑΚΗΣ ΠΑΣΣΙΣΗΣ

ΔΙΚΕΙΑ ΚΑΚΑ

(ΚΑΙ ΜΗ ΧΕΙΡΟΤΕΡΑ)

ΕΜΜΕΤΡΟ ΚΑΤΑΠΟΤΙΟ
ΓΙΑ ΕΘΝΑΛΓΙΕΣ

*Μονομαχία μάσας
έως θανάτου*

ΦΑΝΟΣ 2009

Πάρ-εργα του ιδίου

ΜΕΤΑ ΦΑΝΟΥ
ΚΑΙ ΑΜΑΔΩΝ
(1998)

ΔΥΤΙΚΑ ΤΩΝ ΟΙΜΩΓΩΝ
(2003)

ΣΑΛΤΣΙΝΙΑΣ
(2004)

ΞΕΝΟΦΩΝΤΟΣ
ΚΥΡΟΥΣ ΚΑΤΑΒΑΣΙΣ
(2006)

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ ΕΝΟΣ ΦΙΛΟΥ	σελ. 7
ΕΝΔΕΙΞΕΙΣ & ΑΝΤΕΝΔΕΙΞΕΙΣ	σελ. 9
Εισαγωγή	
Η ΛΙΜΝΗ ΤΩΝ ΣΚΩΡΑΜΙΔΩΝ	σελ. 11
Σκωραμίδα 1 ^η	
ΣΟΪ ΤΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ	σελ. 13
Σκωραμίδα 2 ^η	
ΜΠΕΙΤΕ ΠΑΙΔΕΣ ΕΛΛΗΝΩΝ	σελ. 25
Σκωραμίδα 3 ^η	
Ω! ΑΧΡΗΣΤΩΝ ΦΡΕΑΡ	σελ. 31
Σκωραμίδα 4 ^η	
ΠΙΤΑ ΜΕ ...ΓΥΡΩ-ΓΥΡΩ ΟΛΟΙ	σελ. 35
Σκωραμίδα 5 ^η	
ΚΡΑΤΟΣ ΑΚΡΑΤΕΙΑΣ ΚΡΑΤΙΣΤΟΝ	σελ. 39
Σκωραμίδα 6 ^η	
ΣΤΟΝ ΙΣΤΟ ΤΗΣ ΜΑΡΜΑΓΚΑΣ	σελ. 49
Σκωραμίδα 7 ^η	
ΘΕΜΙΔΟΣ ΣΚΕΛΕΘΡΟΝ	σελ. 55
Σκωραμίδα 8 ^η	
ΣΤΑ ΛΑΔΑΔΙΚΑ	σελ. 59
Σκωραμίδα 9 ^η	
DAVELIS ...BANKING	σελ. 63
Σκωραμίδα 10 ^η	
LOVE STORY	σελ. 67
Σκωραμίδα 11 ^η	
ΣΤΟΝ ΑΣΤΕΡΙΣΜΟ ΤΟΥ ΜΠΑΓΛΗΜΟΝΟΣ	σελ. 71
Σκωραμίδα 12 ^η	
ΑΠΟ ΒΥΘΟ Σ'ΑΛΛΟ ΒΥΘΟ	σελ. 83
Σκωραμίδα 13 ^η	
ΑΡΜΟΔΙΟΣ ΚΑΨΩΝΗΣ	σελ. 87
Καζανάκι	
ΥΣΤΕΡΟΓΡΑΦΟ	σελ.103
ΓΛΩΣΣΑΡΙ – ΣΧΟΛΙΑ	σελ.105

αφιερώνεται στη μνήμη των

Νίκου Πια

Φίλιππα Χασιώτη

Χρήστου Τσιμενίδη

Τάκη Κρήτα

Μιχάλης και Νίκος

ΠΡΟΛΟΓΟΣ ΕΝΟΣ ΦΙΛΟΥ

Η γνωριμία μου με τον Μάκη είναι από το 1972· στον στρατό. Μέλος τής τότε ολιγομελούς παρέας μας. Η επικοινωνία μας έκτοτε αραιή, όμως κάθε φορά θερμή. Ο στρατός δένει φιλίες, ιδιαίτερα στα χρόνια εκείνα...

Διάβασα προ πενταετίας στίχους του, κάτι άλλα σατιρικά του, αλλά όχι χρονογραφήματα που εδημοσίευε παλαιότερα. Τον θυμούμαι ως ταλαντούχο σκίτσογράφο, από ένα σκίτσο τής αφεντιάς μου με έναν άλλο τής παρέας, τον Μιχάλη, σε μια στάση γεμάτη κίνηση· εκφραστικώτατο· και πώς βέβαια άλλως; Αδελφός ο ίδιος, λαμπρού επώνυμου ζωγράφου που έφυγε νωρίς... Θυμούμαι επίσης το πηγαίο του, εξαιρετικό του χιούμορ, και πόσο πνευματώδης ήταν. Πρόσφατα μου τηλεφώνησε να δώ ένα καινούργιο του πόνημα που μου το έστειλε στον υπολογιστή με e-mail. Το έπος τού (Νεο) Έλληνα. Το ταλέντο τού Μάκη στη σάτιρα, που δάκνει, χτύπησε ξανά με θέμα μεν κοινό, αλλά διαχρονικό: τα κακά μας, οικεία κακά τής φυλής μας. Δυστυχώς, διαχρονικώς απaráλλακτα. Με στίχο που συνεπαίρει, ο Μάκης

σκώπτει, διδάσκει, διασκεδάζει· αλλά και πικραίνει, γιατί τα κακά μας είναι ανίατα. Παραδίδονται από γενιά σε γενιά.

Σκωραμίδες¹, με το άρωμα τής διαχρονικότητάς των να διασκεδάζει, δια της αναγνώσεως, την αναδυόμενη μπόχα, αλλά, πάλι, η μπόχα να μην «διασκεδάζεται» για όσο ο Έλληνας παραμένει Έλληνας: Γέλως και κλαυθμός μαζί, καυσίγελως.

Έμαθα και 'γώ από τους στίχους αυτούς, συναντώντας κάποιες σπανιότερες λέξεις, η σκέψη μου απασχολήθηκε με αρκετές συνδηλώσεις στα γραφόμενα, απέλευσα το ...χάλι μας δοσμένο με τρόπο ζωηρό, σπιρτόζο, με τέχνη γραφής, με γνώση τής ελληνικής που δεν συναντάς συχνά σε γραπτό λόγο σήμερα. Ο Μάκης, αν και όχι φιλόλογος (σπούδασε γεωπόνος) χρησιμοποιεί την γλώσσα με τρόπο που θα ζήλευε ώριμος φιλόλογος. Αυτό του θαύμασα· και την άνεση στη στιχουργία· και τις ιδέες· και την δεισδυτικότητα γραφής· και τα λεκτικά παιχνίδια του· την σάτιρά του εν γένει.

Μακάρι να συνειστούμε διαβάζοντας τα κακά μας. Ο Μάκης κάνει καλό με τα (οικεία) κακά του· καλό στον πολίτη, στον πολιτικό που θα τείνει (;) ευήκοον (;) το ους. Υπάρχει άραγε κανείς που τα αφτιά του να μην έχουν τοίχους, όταν ακόμη και οι τοίχοι έχουν αφτιά;²

Οι Σκωραμίδες είθε κάποτε να αναδώσουν από κακοσμίαν, ευωδιάν. Για το καλό μας. Αρκεί να θελήσουμε!

Νίκος Γεωργαντζόγλου
Αναπλ. Καθηγητής
της Αρχαίας Ελλην. Γλώσσας
και Φιλολογίας, Πανεπιστ. Αθηνών

---

¹ **σκωραμίδς, η**: καρέκλα με κάτωθεν αυτής δοχείο νυκτός, το σημερινό «καθοίκι»· στα νοσοκομεία η γνωστή μας «πάπια», λέξη αρχαία, που ωστόσο απαντά άπαξ μόνον - παρ' Αριστοφάνει (*Εκκλησιαζουσαι* 371)

² Χρησιμοποιώ ελαφρώς παρηλλαγμένο κάτι που, χρόνια πριν, διάβασα σ' έναν ...τοίχο.

ΕΝΔΕΙΞΕΙΣ ΚΑΙ ΑΝΤΕΝΔΕΙΞΕΙΣ

Το ανά χείρας «καταπότιο» κυκλοφορεί ελεύθερα και χωρίς τη συνταγή μέντορα. Δεν ενδείκνυται για «πάσα χρήση» δεδομένου ότι φτιάχτηκε για χρησιμεύσει, κυρίως, σαν ελαφρύ αναλγητικό για συγκεκριμένη κατηγορία αλγών κοινωνικού και πολιτικού περιεχομένου. Δεν θεωρείται πανάκεια, η πειραματική του όμως χρήση, σε ευρύ κύκλο χρηστών, απέδειξε την ιδιαίτερα ευεργετική του επίδραση σε επίπεδο ψυχικής εκτόνωσης.

Προορίζεται, κυρίως, για εκείνους που *αρρωσταίνουν* από όσα στραβά κι ανάποδα αντιλαμβάνονται, βλέπουν και υφίστανται σε καθημερινή βάση γύρω τους, χωρίς να έχουν τη δυνατότητα να αλλάξουν το παραμικρό. Συνεπώς, δεν συνιστάται σε όσους έχουν ήδη αποκτήσει επαρκή *ανοσία* στα φαινόμενα αυτά και, ως εκ τούτου, μέσα από την *αφασία* τους, μπορούν να διατηρούν την ισορροπία τους. Αντενδείκνυται πλήρως η χορήγησή του στους παραγωγούς και προαγωγούς παντός είδους αρνητικού «-ισμού» (π.χ. αμοραλισμού, τσαμπουκαλισμού, ωχαδερφισμού κ.λπ.) καθώς και σε εκείνους που έχουν συνηθίσει να μετατρέπουν τα άγη τους σε άλη των άλλων (και αναλγησία δική τους), αισθανόμενοι πανευτυχείς και ικανοποιημένοι με εαυτούς και αλλήλους.

Αντενδείκνυται, ομοίως, η χρήση του από τους κατ' επάγγελμα πολιτευτές και πολιτικάντηδες, από τούς κάθε λογής αυτόκλητους *σωτήρες*, από τούς οσχεοξύνοντες σατραπίσκους τού στενού και ευρύτερου δοβλετίου μας και από τον κλασσικό τύπο του νεοέλληνα μικροαστού *μαχαλόμαγκα*, παντός καιρού και επαγγέλματος, που θεωρεί τον εαυτό του σαν κέντρο τού σύμπαντος και την ασυδοσία του ως κεκτημένο δικαίωμα. Στις περιπτώσεις αυτές μπορεί να χορηγηθεί το ανά χείρας αναλγητικό, κατ' εξαίρεση, μόνο ως ...υπόθετο!

Φτιάχτηκε στην Αθήνα, κατά την περίοδο 2006 – 2009, με την ελπίδα να διασκεδάσει τα άλη μας, όσο αυτό είναι εφικτό.

Έχει αόριστη ημερομηνία λήξης.

Αθήνα 2009
Μ.Π.

ΟΙΚΕΙΑ ΚΑΚΑ®

Εισαγωγή

Η ΛΙΜΝΗ ΤΩΝ ΣΚΩΡΑΜΙΔΩΝ

Με σκάριφοⁱ την πρόθεση
να ψέξω τα «οικεία»
βρήκα του τόπου τα δεινά,
κοντά στα δεκατρία!

Έτσι λοιπόν προέκυψε
αυτή η καρικατούρα
κακών που κείνται κάκιστα
και θέλουν αγιαστούραⁱⁱ.

Λίγο πολύ είναι γνωστά
τα χίλια μας κουσούρια,
τινά πολύ παμπάλαια
μα κάμποσα καινούργια.

Ας πούμε, η... διχόνοια
(αλλέως φαγωμάρα)
είναι κουσούρι έμφυτο
στην ημετέρα φάραⁱⁱⁱ.

Την έχουμ' απ' τον ...Τρωϊκό
ως τον Κολοκοτρώνη,
παρέα με τη ρουφιανιά,
τη μάσα, τη ραστώνη^{iv}...

Στη συλλογή προσθέσαμε
την **ευνοιοκρατία**,
το λάδωμα, το «ζαμάν φου»^v
και τη μοιρολατρεία.

Το αδερφίζουν, παλαιό
ως «ιδιαιτερότης»,
δεν είναι πια ελάττωμα
ως είναι η ...μητρότης!

Να λες «και μη χειρότερα!»,
καθώς έχουμε τάση,
να ρέπουμε στα χείριστα,
το χείρον όταν φτάσει!

Στων σκωραμίδων^{vi} τον χορό,
στη λίμνη της ραστώνης,
παίρνουμε πάντα το χρυσό
εντός τής Ευρωζώνης
⁷.

Τα των δεινών μας έπεα
ακούγονται δυσκόλως
ο κόσμος τα ευχάριστα
ζητά αναμφιβόλως!

Με μian ευτράπελη χροιά
θα ψάλω τα οικεία,
καίτοι ως χώρα πάσχουμε
από ...βαρκοϊα!

Σκωραμίδα 1^η

ΣΟΪ ΤΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ

Μικρός ήμουν και έγινα
βαμβακερός στην κόμη
και οι φαμίλιες οι γνωστές
μάς κυβερνούν ακόμη!

Σα νά 'μαστε βασίλειο
ή κάποιο πριγκιπάτο,
εκτός κι αν, λόγω Όθωνος,
γίναμε ...κ-Οθωνάτο!

Ανάθεμα πως μπλέξαμε
μ' αυτούς τούς θείους (!) γόνους·
λες κι οι λοιποί, εκτός «τζακιών»,
δεν κάνουν απογόνους!

Μήπως τυχόν οι όρχεις τους
κρατούν εκ Περικλέους
ή τα «δικά» μας φέρνουνε
με «φούσκες Σοφοκλέους»;⁸

Έφύρανε⁹ το γένος μας
ή λάθος ρότα πάμε
κι αντί να βλέπουμε μπροστά
ανάποδα κοιτάμε!

Φλομώσαμ'¹⁰ εκ πολιτικών
με όνομα από «τζάκι»,
μια ο «Καρά-», μια ο «Παπά-»
και όσον ούπω «-τάκη»!

Κληρονομείται τ' όνομα
μα σπάνια η χάρη·
ώδινεν¹¹, λέει, το βουνό
και έτεκεν στουρνάρι!

Στην τελευταίή τού βίου τους,
οι αρχικομματάρχες
βαφτίζονται – βαρύγδουπα -
στη χώρα μας, **εθνάρχες!**

Ίσως γιατί σε όλους μας
αρέσουνε οι μύθοι
και είμαστε ευάλωτοι
στο κάθε παραμύθι.

Πανεύκολα τα φρόκαλα
περνάνε για χρυσάφι
κι έχει πολλά το σύστημα
γι' απόθεμα στο ράφι!

Είμασ' ο τόπος που ανθεί
το φρούτο τών «μεγάλων»¹²
μα, ειλικρινά, εκτός ...εμού,
εγώ δεν βλέπω άλλον!

Τους έχουμε στο σβέρκο μας,
τους παίρνουμε στους ώμους,
αν δε αποδημήσουνε,
τους κάνουμε και ...δρόμους!

.....
.....

κ.λπ. κ.λπ. κ.λπ.

(...η συνέχεια στο βιβλίο)

ΓΛΩΣΣΑΡΙ - ΣΧΟΛΙΑ

ⁱ **σκάριφος, ο:** κονδύλι, γραφίδα, μολυβοκόνδυλο (<αρχ. *σκάριφος* = αιχμηρό όργανο γραφής και σχεδιασμού > ελνστ. *σκαρίφημα*)

ⁱⁱ **αγιαστούρα, η:** το ματσάκι βασιλικού που εμβαπτίζει ο ιερέας στον αγιασμό για να ραντίσει τούς πιστούς.

ⁱⁱⁱ **φάρα, η:** γένος, σόϊ (αλβ. *fara* = σπόρος, γένος < αρχ. *φατρία* < *φρατρία* = αδελφότητα, γένος)

^{iv} **ραστώνη, η:** μαλθακότητα, τρυφηλότητα, | νωχέλεια, ραθυμία (αρχ. *ραστώνη* < *ράστος*, υπερθ. του *ράδιος* = εύκολος)

^v **ζαμάν φου:** < γαλλ. *je m' en fous* = στα παλιά μου παπούτσια) έκφραση με την οποία δηλώνεται η πλήρης αδιαφορία για κάτι. Ο ζαμανφουτισμός είναι ένα από τα κύρια χαρακτηριστικά τού τυπικού μαλακο-νεοέλληνα!

^{vi} **σχωραμίζ, -ίδος, η:** δοχείον νυκτός, κοιν. «πάπια» (αρχ. ελλ. *σχωραμίζ* < *σκόρ*, το [γεν. του *σκατός*] = περιπτώμα + *αμίζ*, η = δοχείο). Παράγωγα από το *σκόρ* > *σχωρία*, *σκατά*, *κουράδα* (<*σχωράδιον*). Με το συμπάθειο αν σας μύρισε!

⁷ **Ευρωζώνη, η:** το σύνολο των χωρών τής Ευρωπαϊκής Ένωσης που χρησιμοποιούν ως νόμισμα το ΕΥΡΩ (Γερμανία, Ελλάδα, Ισπανία, Γαλλία, Ιρλανδία, Ιταλία, Λουξεμβούργο, Ολλανδία, Αυστρία, Πορτογαλία, Σλοβενία και Ισλανδία). Μπορεί βέβαια το ΕΥΡΩ να μας εξασφάλισε νομισματική σταθερότητα, επέφερε όμως ταυτόχρονα και ...ευρωτίαση (=μούχλιασμα) στα πορτοφόλια μας. Ουδέν καλόν αμιγές κακού, όταν πρυτανεύει η αγυρτεία τών εμπόρων και η αχρηστία τών συνοδοιπόρων τους που μας κυβερνούν.

⁸ **φούσκα, η (μετοχή):** μετοχή με πλασματική χρηματηστηριακή αξία. Ένας από τους επίσημους τρόπους με τον οποίο οι κατέχοντες κλέβουν τους αφελείς - εκ των μη κατεχόντων - με την αγαστή συνεργασία τής εκτελεστικής εξουσίας. Οι «*φούσκες Σοφοκλέους*» είχαν φουσκώσει και ξεφουσκώσει κατά την περίοδο 1999 - 2000, με αποτέλεσμα πολύς κόσμος να χάσει τις οικονομίες του και ου μόνον. Ήταν η περίοδος που τα καφενεία είχαν γίνει ...χρηματιστηριακές εταιρείες και οι τζογαδόροι σύμβουλοι επενδύσεων, τη αρωγή τών υπευθύνων κρατικών οργάνων που καμάρωναν για την επουράνια οικονομική ανάπτυξη.

⁹ **φουραίνω (-ανα):** (< αρχ. *φύρω* = ζυμώνω) μειώνομαι σε όγκο ή βάρος, ζαρώνω, εξασθενίζω, (μτφ) *μωραίνομαι*

¹⁰ **φλομώνω:** (<*φλόμος* = το φυτό *βερβάσκο το φλοκαυτό*) ναρκώνω ψάρια με φλόμο, δημιουργώ αποπνικτική ατμόσφαιρα με καπνό | (μτφ.) γεμίζω, δίνω σε υπερβολικές ποσότητες

¹¹ **ωδίνω:** έχω ωδίνες, κοιλοπονώ (αρχ. ωδίνω)

¹² **«μεγάλος», ο:** στην Ελλάδα τού σήμερα, το επίθετο αυτό έχει καταντήσει να είναι μεγέθους ...ασήμαντο! Κατά κανόνα δεν είναι δηλωτικό ούτε της αξίας, ούτε του αξιώματος κάποιου. Σ' ένα υπουργείο π.χ. με τον προσδιορισμό αυτό μπορεί κανείς να έννοει τον κλητήρα ή τον ...υπουργό και όλη την ενδιάμεση ιεραρχία! Στην τέχνη, μπορεί να έννοει τον Φοίβο και τον Βοσκόπουλο ή τον Μπιθικώτση και τον Θεοδωράκη! Στην αργκό είναι σχεδόν μια εύσημη εκδοχή τού «μαλάκα».